

[Jørgen Jensen.]

højelse, arbejderne har været ude for med hensyn til deres bidrag til arbejdsløshedsforsikringen. Der er en klar tendens til, at det, man sætter i fokus, det er spørgsmålet om virksomhedernes rentabilitet, altså mulighederne for profit, det er det afgørende, og det er også det afgørende, når man taler om produktionsomkostninger.

Det spørgsmål har været fremført, hvorvidt vi har en velstand, der giver baggrund for dette. Det afhænger vel af, hvad man lægger i ordet velstand, og hvordan man vurderer et samfunds velstand. Jeg mener så afgjort, vi kan sige, at det danske samfund, det er et rigt samfund, hvis vi tager de muligheder, vi har teknisk, uddannelsesmæssigt for at skabe en sikker og tryk tilværelse for alle. Men det er rigtigt, at vi fordelte det forkert, bruger kræfterne forkert, og det er også rigtigt, at på grund af planløshed, på grund af ønsket om alene at sikre nogle få mulighederne for profit, ja, så har vi arbejdsløshed for øjeblikket. Det har intet at gøre med den velstand og de muligheder, samfundet har.

Det kunne være fristende med 150.000 arbejdsløse at gentage en udtalelse om, at arbejdsløsheden er permanent og afspejler en vedvarende afsætningskrise, og på baggrund af dette rejse dette krav og sige, at det kunne være begrundet i beskæftigelses-hensyn. Men for det første vil jeg godt sige, at den dommedagsteori, som man fører frem om vedvarende krise og arbejdsløshed, den mener vi ikke er rigtig. Vi mener, den alene tjener det formål at skræmme arbejderklassen til underkastelse og accept af krav om løntilbageholdenhed — noget, vi så sent som i dag har set fra pressen omkring Ålborg Skibsværft. Der er ikke tale om uopfyldelige krav, hvis man fordelte det rigtigt, som vi producerer. Vi må også sige, at arbejdsløshed og krise skyldes alene planløshed og en skæv fordeling.

Dernæst vil jeg godt sige, at uanset om der var fuld beskæftigelse i samfundet i dag, så nødvendiggør den stadig stigende produktivitet og det deraf øgede pres og slid på arbejdskraften en længere samlet hvileperiode. Jeg vil understrege det, der står herom i bemærkningerne.

Jeg har allerede svaret fremskridtspar-tiets ordfører, at vi mener så ganske afgjort,

at der er råd til en udvidet tidsmæssig adgang til deltagelse i ferieliv, kulturelle foranstaltninger og kursusvirksomhed.

Jeg vil også understrege, når man taler om, hvorvidt der er råd til det, at produktivitetstigningen jo ikke alene i 1960'erne under den såkaldte højkonjunktur, men stadig væk er langt kraftigere end lønudviklingen. Derfor er det ikke rigtigt, at der ikke er råd til at udvide ferien; det er et spørgsmål, om der er magt, ønske og kraft til at ændre fordelingen.

Jeg vil godt sige nogle ting om de enkelte forslag.

Det er klart, at ændringerne til § 6 betyder en udvidelse af ferien til 5 uger årligt. Jeg er ikke uenig med VS' ordfører om, at vi også på et tidspunkt bliver nødt til at tage op spørgsmålet, om vi har 5 dages uge eller 6 dages uge, det er jo også et spørgsmål om dagpengebetalingerne, som det vil være rimeligt at ændre, men så må det være, når man har sikret os en lovmæssig 5 dages uge.

Det foreslåede § 6, stk. 2, betyder, at lønmodtagerne vil opspare en ret til ferie også under sygdom, ulykke og arbejdsløshed. Det er noget, som jeg skal vende tilbage til med en bemærkning, men jeg tror, det her er nødvendigt at gøre klart, at der må være en sådan ret.

I § 7 er det et spørgsmål om, at lærlingene skal sikres den samme ferie som andre, og § 9, stk. 1, drejer sig alene om en ajourføring af bestemmelsen om, hvornår den skal holdes.

I forbindelse med § 9, stk. 2, hvor vi foreslår, at bestemmelsen om hensynet til virksomhedens drift udgår, henviser venstres ordfører til firmaets tarv og siger, at det er nødvendigt at rette sig efter dette. Men det, der sker i dag, er jo i allerhøjeste grad, at det, man siger er firmaets tarv, i mange tilfælde alene er arbejdsgiverens vurdering af, hvad der er firmaets tarv.

Hvis vi tager situationen, som den er i år, så falder 1. nytårsdag på en lørdag, og det betyder, at Arbejdsgiverforeningen til sine medlemmer tydeligt og klart har sagt, at denne feriedag skal falde væk, selv om det er et udbredt ønske fra arbejderside, at den f. eks. kunne placeres efter Kristi himmelfartsdag, så man fik den indeklemt hverdag som en feriedag. Det ønsker man ikke, og det er arbejdsgiveren, der fortolker det,